
Les mer om ...

I DETTE NUMMER

Søvnmedisin

Søvnforstyrrelser hos barn og voksne bør i de fleste tilfellene behandles med atferdsmodifikasjon og ikke legemidler. Også hos eldre kan hypnotika gi uheldige bivirkninger og fare for tilvenning. Ikke-medikamentelle tiltak som søvnrestriksjon, stimuluskontroll og økt lyseksponering kan ha god effekt. Økt søvntrang, blant annet narkolepsi, kan behandles med sentralstimulerende og antikataplektiske legemidler. Edward Hoppers malerier gir grunnlag for refleksjoner om søvn og melankoli.

Det vonde lyset – våkenhet og melankoli hos maleren Edward Hopper

Behandling av søvnløshet over Internett

Søvnforstyrrelser hos barn og ungdom

Søvnforstyrrelser hos eldre

Narkolepsi og andre hypersomnier

Symptommønstre ved kroniske søvnsykdommer

Psykiatrisk krisepost og akutteam

Det er vanskelig å påvise effekt av organisatoriske endringer i psykisk helsevern. Opprettelsen av en døgnbasert krisepost ved et distrikt psykiatrisk senter i Buskerud i 2004 førte ikke til færre akuttinnleggelser ved psykiatrisk akuttavdeling. Det var ingen økt sykkelighet blant dem som ble innlagt. I Telemark var det ingen signifikant forskjell i antall akuttinnleggelser fra to områder med og uten psykiatrisk akutteam.

Flere og bedre evalueringer i helsetjenesten

Krisepost ved distrikt psykiatrisk senter reduserer ikke akuttinnleggelser i sykehus

Kan psykiatrisk akutteam redusere bruk av akuttplasser ved sykehus?

Immunisering i svangerskap

Programmet for forebygging og overvåking av immunisering mot blodtypeantigener i svangerskapet har gitt stor helsegevinst, men bør nå revideres. En oppgradering bør også omfatte trombocyttantigener og bør skje samtidig med strukturert undervisning av aktuelt helsepersonell og evaluering av prenatal profylakse mot Rh(D)-immunisering.

Immunisering i svangerskapet

Urologiske misdannelser

Forekomsten av diagnostiserte misdannelser i nyrer og urinveier har økt markant blant barn og unge født i perioden 1987–2006. Dette viser en studie fra Vestfold, Telemark og Buskerud. Antall pasienter som ble behandlet kirurgisk og forekomsten av urosepsis, kronisk nyresvikt og død var imidlertid uendret. Dette kan tyde på overdiagnostisering og økt diagnostisering av lettere misdannelser.

Flere påviste misdannelser i nyrer og urinveier

Seksualisert vold

I økende grad blir seksualisert vold brukt som militær strategi i konfliktområder, blant annet i Afrika. Voldtekt, sterilisering, mutilering og seksuelle handlinger i bytte mot beskyttelse har store konsekvenser for kvinnene og deres lokalsamfunn. Leger Uten Grenser har nylig utgitt en rapport om dette omfattende problemet, som må bekjempes på flere måter.

Knuste liv

Publisert: 8. oktober 2009. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 23. mars 2026.